

Byrådet i Oslo avgir i henhold til delegert fullmakt følgende høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 20.10.2016, med forslag til ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Oslo kommunes høringsuttalelse er:

Fungerer den nye rammeplanen som et tydeligere styringsdokument?

Oslo kommune mener at den nye rammeplanen fungerer som et tydelig styringsdokument. Barnehagens oppdrag er mer forpliktende og det stilles tydelige krav til barnehagens personale. Det blir enklere for barnehagemyndigheten å føre tilsyn med barnehagene etter den nye rammeplanen.

Oslo kommune mener likevel at planen kan bli bedre ved at den tekstlige delen av rammeplanen redigeres og eventuelt forkortes, særlig i kapittel 1. Det er mye tekst og krevende å få oversikt over innholdet. En del av teksten kommer også igjen i kulepunktene under fagområdene.

Oslo kommune vil også påpeke at henvisninger til lovparagraf i barnehageloven kan forbedre de ansattes kunnskap om barnehageloven og samtidig gjøre rammeplanen enda tydeligere for barnehagemyndigheten som skal føre tilsyn.

Oslo kommune vil spesielt peke på mulige misforståelser og fortolkninger som kan oppstå ved følgende formulering i kapittel 3 om samarbeidet mellom hjem og skole:

Gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger om barnegruppens trivsel, utvikling og læring.

Observasjoner og vurderinger knyttet opp til enkeltbarns trivsel, utvikling og læring skal ikke drøftes i foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Fungerer rammeplanen som et velegnet arbeidsdokument for personalet?

Oslo kommune mener at den nye rammeplanen kan fungere som et velegnet arbeidsdokument for personalet. Rammeplanen har et kortfattet og presist språk og det stilles tydelige krav til personalets arbeid.

Eiers, styrers og pedagogisk leders rolle er utdypet i kapittel 6. Oslo kommune mener departementet går for langt inn i organisering og fordeling av arbeidsoppgaver innad i barnehagen. Det må være rom for variasjoner og ulikheter i hvordan arbeidsoppgaver fordeles. I Oslo er det svært mange ulike barnehager av ulik størrelse, med ulik organisering og sammensetning av barnegrupper, og det vil være behov for å organisere arbeidsoppgavene ulikt. Hvordan oppgavene skal fordeles innad i barnehagen bør derfor ikke være regulert i rammeplanen. Det bør vurderes lokalt, og bør også sees i sammenheng med kompetansen i barnehagen.

I den sammenheng vil Oslo kommune vise til at kommunen nylig har inngått en ny bemanningsavtale med mål om 50 % barnehagelærere og opp mot 25 % barne- og ungdomsarbeidere. Det er også flertall på Stortinget for å øke andelen barnehagelærere til 50 %, og dette vil da ha stor betydning for oppgaver og ansvar i barnehagene. Etter hvert som kompetansen i barnehagen øker, vil profesjonsfellesskapene bli sterkere. Dersom fellesskapet skal fungere godt, er det avgjørende at medarbeidere i barnehagen opplever at de har faglig handlingsrom. Det kan få uheldige konsekvenser dersom departementet ansvarliggjør og

stiller forventninger til høyt utdannede fagfolk samtidig som de opplever at de har lite handlingsrom i organisering og realisering av rammeplanens intensjoner.

Oslo kommune ønsker på denne bakgrunn at styrer og pedagogisk leders metodeansvar skal omtales i rammeplanen. Styrere og pedagogiske ledere skal ha faglig handlingsrom i sitt pedagogiske arbeid i barnehagen. En slik tillitsbasert modell krever samtidig at ledere i barnehagen har begrunnede oppfatninger om behovene i den barnegruppen de har ansvaret for, og at de beslutninger som tas og de metoder som velges skal være begrunnet ut fra forskning og kunnskap om barns utvikling og læring.

Vi anbefaler at det presiseres at styrer har et overordnet ansvar for barnehagens innhold og kvalitet, ikke kun ansvaret for å tilrettelegge slik det er formulert enkelte steder i rammeplanen.

Kapittel 6 om roller bør flyttes og være kapittel 2. Det er en bedre plassering da det som omtales i dette kapittelet er avgjørende for resten av innholdet i planen.

Ivaretar rammeplanen barnehagens brede samfunn mandat?

Oslo kommune mener at den nye rammeplanen ivaretar barnehagens brede samfunnsmandat, men har noen bemerkninger til innholdet.

Rammeplanen har blitt kortere og tydeligere, men innholdet er stort sett det samme. Det er tydelig at departementet med denne rammeplanen ikke gjør de store endringer i føringene for barnehagens innhold. Dermed kan departementet heller ikke forvente at rammeplanen i praksis fører til store innholdsmessige endringer.

Det er positivt at fagområdene er oppdatert i tråd med samfunnsutviklingen og at folkehelse, livsmestring, demokrati og medborgerskap samt bærekraftig utvikling er med i planen. Oslo kommune er også positiv til at barnehagens fagområder i stor grad er de samme som i ny generell del til læreplanen for grunnskolingen.

Det er bra at det presiseres at det skal være progresjon i barnehagens innhold gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker og materiell og utforming av fysisk miljø. Det er viktig at barn får utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Oslo kommune mener den nye rammeplanen ikke ivaretar godt nok behovet til de yngste barna i barnehagen. Gjennom hele utkastet til rammeplan vises det til «alle barn». De siste årene har det kommet ny og viktig forskning som viser at det er behov for å tilpasse barnehagetilbudet bedre til de yngste barna, og hvor viktig de første årene er for barns videre læring og utvikling.

I utkastet til rammeplanen foreslår departementet at barnehagens årsplan skal omtale hvordan barnehagen skal tilvenne nye barn. Oslo kommune mener at en god tilvenning er helt avgjørende både for barns utvikling og for videre trygghet og trivsel i barnehagen, og at hver barnehage bør ha en egen plan for tilvenning.

Overgang mellom barnehage og skole er ivare tatt i den nye rammeplanen, men samhandlingen med skolen kan med fordel gjøres mer forpliktende. Barnehagen og skolen er en del av det samme utdanningssystemet, og det er avgjørende at lærere i barneskolen er godt kjent med barnehagens innhold og hva barnet lærer og opplever i barnehagen. Det må være

tett dialog mellom skole og barnehage, slik at skolen får den informasjonen den trenger for å kunne gi et så godt tilbud som mulig allerede fra 1. trinn. Oslo kommune mener at skolen i opplæringsloven bør forpliktes til å samhandle med barnehagene.

Barnehagen som forebyggende arena er nevnt i den nye rammeplanen, men dette temaet bør forsterkes og det bør tydeliggjøres hva dette innebærer. Oslo kommune mener at barnehagens rolle som forebyggende arena for både psykisk og fysisk helse er særdeles viktig, og at barnehagen har en særlig viktig rolle i å forebygge og oppdage omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.

Språk og språkopplæring er godt ivaretatt i den nye rammeplanen, men Oslo kommune foreslår et tillegg (tillegget i kursiv) på side 10: «[...] fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, har sen språkutvikling eller *svake norskferdigheter*.

Hvilke deler av rammeplanen bør utdypes i veiledningsmateriell?

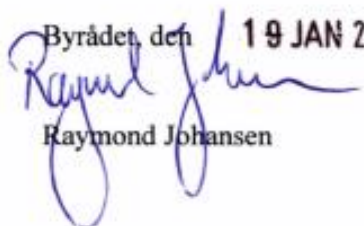
Oslo kommune foreslår at rammeplanen utdypes i veiledningsmateriell på følgende områder:

- Digitale verktøy – innhold og praksis
- De yngste barna
- Barn med spesielle behov og samarbeid med andre instanser
- Hvordan forebygge og oppdage omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep
- Samhandling med skolen

Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap, den 12 JAN 2017

Tone Tellevik Dahl

Byrådet tiltrådte innstillingen fra byråden for oppvekst og kunnskap.

Byrådet, den 19 JAN 2017

Raymond Johansen